

Daiva Isakienė: kalba pirmiausia yra komunikacija

Kviečiame skaityti interviu su Rygos lietuvių vidurinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja Daiva Isakiene.

Rygos lietuvių vidurinė mokykla - tai pagal mokinių ir pedagogų skaičių didžiausia lietuviška bendrojo ugdymo mokykla Europoje, įkurta atkūrus Lietuvos ir Latvijos nepriklausomybę. Remiantis Lituanistinio švietimo įstaigų registro duomenimis, šiuo metu čia mokosi 751 mokinys, dirba 82 pedagogai. Be to, pagal nacionalinių egzaminų pasiekimus Rygos lietuvių vidurinė mokykla laikoma viena iš geriausių mokyklų visoje Latvijoje - nenuostabu, kad į ją patekti veržiasi ne tik lietuviškų šaknų turintys mokiniai, bet ir latviai, kitų šalies tautinių mažumų atstovai.

Kalbino Simona Dagytė

Nuotraukos straipsnio autorės ir Daivos Isakienės.

Simona Dagytė

Mokyklos bendruomenė palaiko nuolatinį ryšį su Lietuva. Be latvių kalbos, mokiniai nuo pirmos klasės mokosi lietuvių kalbos, vyresnėse klasėse gilina Lietuvos istorijos, geografijos ir etnokultūros žinias. Mokykloje organizuojami su Lietuva susiję būreliai, išvykos, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos remiami projektai. Be to, čia darniai sugyvena abi kalbos ir kultūros - švenčiamos tiek latviškos, tiek lietuviškos šventės, renginiai vyksta abiem kalbomis, per pertraukas galima sutikti tiek lietuviškai, tiek latviškai laisvai kalbančių mokytojų.

Su mokytoja Daiva Isakiene kalbamės apie tai, kaip mokykla keitėsi nuo jos įkūrimo, kaip lietuvių kalbos mokymą(si) veikia daugiakalbė aplinka ir Lietuvos artumas, apie mokinių motyvaciją ir ugdymo procese kylančius iššūkius.

- Kiek laiko dirbate Rygos lietuvių vidurinėje mokykloje ir kaip prasidėjo Jūsų pedagoginis kelias šioje mokykloje?

- Mokykloje dirbu jau beveik 34 metus. Čia atsidūriau visai atsitiktinai – tiesiog atvažiavau vieneriems metams padėti, kol bus surastas mokytojas. Tačiau, kaip sakoma, nieko nėra pastoviau už laikinumą.

Tuo metu, kai mes važiavome dirbti į Rygą, dar buvo sudaromos sutartys su rajono, kuriame gyveni ar dirbi, švietimo skyriumi. Tik vėliau imta sudaryti sutartis su Švietimo ministerija, o dar vėliau – su Vilniaus lietuvių namais. Aš išvažiavau tada, kai rajono švietimo skyrius, sudaręs sutartis, išleisdavo savo mokytojus dirbti į Rygą.

- Kaip atrodė mokykla tuo metu, kai pradėjote dirbti? Juk, palyginti su šiandiena, mokykla dar tik kūrėsi.

- Tokios mokyklos, kokią šiandien matome – su atskiru pastatu, teritorija, iškaba, – tada dar nebuvo. Pirmosios dabartinės Rygos lietuvių vidurinės mokyklos klasės veikė Rygos 85-ojoje vidurinėje mokykloje.

Tos klasės buvo įkurtos tuomet, kai šiai mokyklai vadovavo šviesaus atminimo direktorė Aldona Treija. Į ją kreipėsi Latvijos lietuviai, prašydami padėti kurti lietuvių mokyklą ir suteikti patalpas. Žinoma, tai buvo nemenkas iššūkis, nes ši

mokykla, tikriausiai viena pirmųjų Latvijoje, atsiskyrė nuo rusų mokyklos ir tapo latviška. Ir štai staiga vėl ateina lietuviai, prašo patalpų, ir vietoj buvusio latvių bei rusų sambūvio atsiranda latvių ir lietuvių sambūvis. Savotiškas iššūkis.

Mokyklos kaip atskiros institucijos dar nebuvo – tiesiog buvo suteiktos kelios klasės. Iš pradžių turėjome vieną kabinetą, paskui atsirado antras, dar vėliau – dar vienas. Taip kokius ketverius metus dirbome toje mokykloje, kiekvienais metais gaudami po papildomą kabinetą. Tokia buvo pirmoji mokykla – be savo pastato, be savų patalpų, bet su labai stipriu noru būti.

- Išaugote?

- Taip, išaugome. Vėliau 85-ojoje mokykloje mums suteikė patalpas su atskiru įėjimu. Tų patalpų nebuvo daug, bet jos jau turėjo savo atskirą įėjimą, tad jautėme, kad tai yra kažkas sava. Net biblioteka buvo įrengta toje erdvėje – vieta, kur galėjome susitikti, pabendrauti. Džiugu, kad Aldonai Treijai išėjus į pensiją vadovavimą mokyklai perėmė patyrusi pedagogė Jolanta Naglė ir lietuviška švietimo įstaiga kaimyninėje šalyje sėkmingai toliau auga ir vystosi.

- Kelintas klases šiuo metu mokote? Kiek mokinių būna klasėse?

- Kai tik pradėjome kurtis, klasėse būdavo ir devyni, ir dešimt, ir dvylika, ir penkiolika mokinių. Atsimenu, kai pirmoje klasėje buvo devyniolika ar dvidešimt vaikų, mums atrodė, kad tai jau labai didelė klasė. Buvome įpratę prie kamerinės aplinkos, kurioje galima susėsti prie apvalaus stalo ir ramiai mokytis.

Dabar klasės gerokai išaugusios – jose būna ir 20, ir 22, ir 25 mokiniai. Tai jau

laikoma normalia klase. Vis dėlto manau, kad kalbos mokymui tokios klasės yra per didelės.

Šiuo metu turiu septintokus, vieną aštuntą klasę ir vidurinės mokyklos klases. Dešimtoje klasėje mokau „senuosius“ mokinius, kurie lietuvių kalbos mokosi nuo pirmos klasės. Vienuoliktoje klasėje turiu mokinius, kurie pradėjo mokytis nuo dešimtos klasės. Dvyliktoje klasėje šiemet sujungti ir vieni, ir kiti. Taigi publika labai marga, kaip mes sakome. Lygiai labai skirtingi – nuo pradedančiųjų iki gerai kalbančių. Tai savotiškas, sakyčiau, „lengvas“ iššūkis.

- Kokia klasių įvairovė kalbine ir tautine prasme? Kaip tai vertinate? Ar tai labiau palengvina, ar apsunkina mokymosi procesą?

– Man atrodo, kad čia ir yra pagrindinė klaida: atvažiavę į Rygos lietuvių vidurinę mokyklą, žmonės dažnai tikisi pamatyti gryną lietuvišką mokyklą. Taip nėra, nebuvo ir nebus. Tautinių mažumų mokyklose niekada nebūna vienos tautybės mokinių. Nei lenkų, nei žydų mokyklos nebuvo sudarytos vien tik iš vienos tautybės vaikų.

Kalbant apie mūsų mokyklą, dabar į tokius dalykus labai nesigilinama – net ir klausti, kokios kas tautybės, jau būtų nekultūringa. Tačiau faktas tas, kad vaikų tautybės labai įvairios: nuo, kaip mes sakome, tikrų lietuvių iki vaikų iš visiškai kitų kultūrinių aplinkų. Pavyzdžiui, dvyliktoje klasėje mokosi mergaitė iš Pakistano.

Kalbos lygis taip pat labai įvairus – nuo A1 iki B2, kartais vienoje klasėje galima rasti net ir C1 lygį. Praktiškai kiekvienoje klasėje turime visą šią amplitudę: nuo visiškai pradedančiųjų iki gana gerai kalbančių.

- Kokias kalbas girdite klasėje? Kokią kalbą ar kalbas pati vartojate mokydama?

– Klasėje girdžiu ir rusų, ir lietuvių, ir latvių kalbas, kartais – anglų. Pati dažniausiai stengiuosi vartoti lietuvių kalbą, nes daugumai mokinių lietuvių kalba yra prieinama beveik tik mokykloje. Už mokyklos ribų jie dažnai neturi aplinkos, kur galėtų šia kalba kalbėti ar ją aktyviai vartoti.

- O ką darote, kai mokinys visiškai nemoka lietuvių kalbos?

- Tokių vaikų, man atrodo, yra beveik kiekvienoje klasėje. Prasideda mokslo metai, ateini į klasę ir supranti: čia naujas mokinys, ten naujas mokinys. Ką darome? Mekomės.

Labai svarbu bendradarbiauti su kitų dalykų, ypač kalbų, mokytojais. Jeigu ateina latviškai kalbantis vaikas, dažniausiai lieki vienas – turi jį mokyti lietuvių kalbos. Jeigu ateina rusakalbis vaikas, galima labai gerai bendradarbiauti su latvių kalbos mokytojais ir mokyti paraleliai: tas pačias temas latviškai ir lietuviškai. Jeigu mokomės spalvų – mokomės ir latviškai, ir lietuviškai; jeigu baldų – taip pat. Mokytojams reikia susėsti, pasiderinti, bet vaikui taip yra lengviau, greičiau ir suprantamiau.

- Kiek leidžiate kitiems mokiniams Jums padėti - išversti, ką nors paaiškinti bendraklasiams?

- Šiomet, pereinant prie vienos mokyklos modelio, visoje mokykloje jau privaloma lietuvių kalba. Tai reiškia, kad ir septintokai visi privalo mokytis lietuvių kalbos. Kadangi buvo sujungtos mokyklos, dalis vaikų atėjo iš rusų mokyklos. Kiekvienoje klasėje yra mokinių, kurie tik dabar pradėjo mokytis lietuvių kalbos.

Galite ateiti ir pasižiūrėti: jie sėdi šalia tų, kurie lietuvių kalbos mokosi nuo pirmos klasės, kad jiems būtų lengviau. Be to, nuo pat rugsėjo tiems vaikams pasiūliau konsultacijas keturis kartus per savaitę. Einame, mokomės žodžius, pamažu jie išitraukia į darbą pamokoje kartu su visais. Šalia jų sėdi klasės draugas, kuris

padaeda išversti, suprasti, ir taip judame į priekį.

- Kokius pagrindinius tikslus sau keliate kaip lietuvių kalbos mokytoja? Kas Jums svarbiausia - kad mokiniai taisyklingai kalbėtų, rašytų, pažintų savo šaknis, jeigu jų turi?

- Vėl grįžtame prie to paties klausimo - prie lietuviškų šaknų, kurių dalis mokinių net neturi, bet vis tiek mokosi lietuvių kalbos.

Pirmiausia galutinis tikslas dvyliktoje klasėje - išlaikyti kalbos mokėjimo lygio testus. Norėtusi, kad tai būtų B2 lygis, bet realistiškai žiūrint, jeigu mokins pradeda mokytis tik nuo dešimtos klasės, per trejus metus tai pasiekti labai sudėtinga. Reikia nepamiršti, kad vidurinėje mokykloje vaikas mokosi ne tik lietuvių kalbos, bet ir daugybės kitų dalykų. Kartais mes taip sureikšminame savo dalyką, kad pamirštame: be mūsų pamokos, vaikas dar turi dvylika ar trylika kitų, be to, popamokinę veiklą. Negalime vaikų užgožti vien savo tikslais.

Mokyklos tikslas ir uždavinys - kad baigdami dvyliktą klasę jie gautų kalbos mokėjimo sertifikatą, realiai ir objektyviai rodantį jų lietuvių kalbos lygį. Ir, žinoma, kad jie galėtų šia kalba komunikuoti. Kalba pirmiausia yra komunikacija. Jeigu rašto darbe neparašysi nosinės raidės, niekas to negirdės, bet jeigu gebėsi laisvai kalbėti - tai jau didelis dalykas.

Aš jokių būdu neskatinu rašyti su klaidomis, bet seniai tapau realiste. Keturios savaitinės pamokos - vieniems atrodo daug, pakankamai, kiti, tarp jų ir aš, sakytų, kad visai neblogai būtų ir daugiau.

- Ar turite tik kalbos pamokas, ar ir literatūros? Galbūt integruojate kalbą ir literatūrą?

- Literatūrai, supraskite, kai yra keturios savaitinės pamokos, vietos beveik nelieta. Jeigu nori nagrinėti literatūrą, tada reikia tai daryti rimtai: gilintis, analizuoti, mąstyti. Paviršiumi slysti nesinori. O tokių galimybių ir sąlygų mes neturime.

Vienintelė galimybė, kurios ieškau, – kontroliniuose darbuose pateikti ištraukas iš lietuvių autorių kūrinių, kurias vėliau galime aptarti ir nagrinėti.

- Kokias priemones ir metodus taikote mokydama lietuvių kalbos? Kiek dirbate su vadovėliais, kiek žaidžiate, kiek dirbate grupėse ar individualiai?

- Vieno pagrindinio metodo nėra. Pažįsti klasę, pažįsti vaikus ir kiekvienai klasei stengiesi parinkti jai tinkamą metodą ar mokymo priemonę.

Žiūrint į šiuolaikinius vadovėlius, kartais labai norisi daugiau sistemos – tokios sistemos, kuri veiktų. Kai paimi senus vadovėlius, tuos, su kuriais pats mokeisi mokykloje, matai nuoseklumą: pradedi nuo mažo dalyko, augi, ir ratas užsidaro. Gal tai mano problema, nesiginčiju, bet man sistemos kartais trūksta.

Mes mėgstame žaisti, kurti dialogus, pasakojimus, situacijas. Mokomės pasakoti. Tačiau pažiūrėkime į testus ar olimpiadų užduotis – ten žaidimo nėra, ten reikia žinoti. Žaisdamas gali daug išmokti, bet klausimas – ar tikrai žinai? Pavyzdžiui,

„Kahoot“ yra labai geras dalykas, bet aš negaliu būti tikra, ar mokinys pasirinko atsakymą todėl, kad jį žinojo, ar tiesiog atspėjo. Kai būsiu tikra, kad jis spaudžia žinodamas, o ne spėdamas, tada „Kahoot“ galėsiu žaisti nors keturis kartus per pamoką.

Klasikinis variantas – daug dirbti, daug kalbėti, daug rašyti, analizuoti – taip pat duoda rezultatą. Taip, šiuolaikiniai vaikai reikalauja kitokio požiūrio, kitokio priėjimo, kitų metodų. Mes tai darome, bet šalia vis tiek lieka klasikinis mokymasis. Kad ir kaip norėtusi jį paneigti, daugelis jaunų mokytojų po kurio laiko pripažįsta, kad sisteminis mokymas nėra blogas dalykas.

Dirbame grupėse, diskutuojame, kuriame dialogus, situacijas. Pavyzdžiui, mokydamiesi maisto produktų pavadinimus, galime eiti į turgų ar parduotuvę. Dabartiniai dvyliktokai, kai pradėjo mokytis dešimtoje klasėje, turėdami sąrašą bėgo į parduotuvę: pirko, prašė, kalbėjo, rinkosi, turėdami tik lietuviškus pavadinimus. Reikėjo rasti, nupirkti, parnešti.

Galutinis tikslas – kad vaikai kalbėtų. Atvažiavę į Vilnių, Kauną ar Klaipėdą, jie turi mokėti komunikuoti. Man labai patiko vienoje paskaitoje Rygoje išsakyta mintis. Ispanas, dėstantis ispanų kalbą, pasakė: mokantis trejus metus po tris savaitines pamokas galima pasiekti turisto lygį. Tai reiškia, kad gali įeiti į viešbutį, užsisakyti kambarį, kažko elementariai paklausti, parduotuvėje nusipirkti. Pas gydytoją gal jau neužtektų, bet turisto lygiui 3 savaitinių pamokų turėtų pakakti.

- Kaip vertinate mokinių motyvaciją mokytis lietuvių kalbos? Ar, Jūsų požiūriu, jie noriai mokosi? Galbūt sulaukiate priešiško?

– Tokio klausimo „kam man to reikia?“ dar nesu girdėjusi. Galbūt apie motyvaciją pirmiausia turėtų pradėti kalbėti mokytojas, kol dar nesulaukė tokios vaiko reakcijos.

Reikėtų vaikams parodyti realias situacijas, kur lietuvių kalba jiems gali praversti. Aš visiems sakau: tu nežinai, gal lietuvių kalba bus būtent tai, kas tau padės kilti karjeros laiptais. Gal lietuvių kalba nulems tavo ekonominę padėtį, padės pasiekti gyvenime kitų tikslų.

Su dešimtokais kartais galime ir pajuokauti: „Kad išmoktum lietuvių kalbą, linkiu tau žmonos ar vyro lietuvio.“ Galima pajuokauti, bet kai turi konkrečių pavyzdžių, kur mūsų vaikai gali dirbti vien dėl to, kad kalba lietuviškai, tai juos šiek tiek

motyvuoja.

Čia labai daug priklauso nuo mokytojų – ne tik nuo lietuvių kalbos mokytojų, bet ir nuo visos mokyklos bendruomenės. Reikia populiarinti lietuvių kalbą, ją reklamuoti, patiems mokytojams bent minimaliai kalbėti lietuviškai. Galų gale, lietuvių kalba yra oficiali Europos Sąjungos kalba – apie tai taip pat verta kalbėti, kad vaikai suprastų, jog ši kalba gali būti naudinga.

O ką reiškia motyvacija? Vaikai patys neatėjo į mokyklą – juos atvedė tėvai. Tačiau mokosi ne tėvai, o vaikai.

- Kas mokiniams sunkiausia mokantis lietuvių kalbos? Kas sekasi geriausiai?

- Sunkūs yra veiksmažodžių laikai. Ir, kaip bebūtų keista, ypač būtasis kartinis laikas. Būtasis dažninis laikas ir būsimasis laikas eina kaip per sviestą. Kita didelė problema – tariamosios nuosakos formos. Mokiniai sėkmingai naudoja latviškas formas.

Man atrodo, ir Lietuvoje panaši problema – neasmenuojamos veiksmažodžių formos. Nei daiktavardis, nei būdvardis, nei skaitvardis paprastai tokių problemų nesukelia, jau nekalbant apie nesavarankiškas kalbos dalis – dalelytes ar jungtukus. Veiksmažodis ir neasmenuojamos veiksmažodžio formos yra „linksmoji“ lietuvių kalbos dalis.

- O kas sekasi geriausiai? Juk lietuvių ir latvių kalbos turi panašumų.

- Būdvardis, daiktavardis, skaitvardis – šios kalbos dalys jiems tikrai nėra sunkios. Sintaksė taip pat nėra sudėtinga, nes klausi: ar matote atitikmenį latvių kalboje? Daug kas sutampa, skiriasi tik terminai.

Žinoma, yra nosinės raidės, bet visko išmokstama. Laikui bėgant mokiniai pradeda atsirinkti, kurioje kalboje kas kaip vartojama. Kaip ir bet kuris žmogus, aš visada ieškau pasiteisinimo: parodykite man idealiai rašančius lietuvių vaikus. Būsiu labai patenkinta ir tada sakysiu, kad blogai dirbu, nes mano mokiniai daro klaidų. Bet tikrai nėra taip, kad tik mūsų vaikai klysta.

- Kiek užduodate namuose skaityti, rašyti, klausyti ar kalbėti lietuviškai?

- Minimaliai. Ypač dabar, kai matau, kaip jie atlieka užduotis, geriau tegul padirba klasėje. Klasėje patys versime, ieškosime žodžių reikšmių „Letonikoje“.

Man labai patiko vienas atvejis septintoje klasėje. Darėme vertimą, ir mokinys sako: „Aš norėjau išsiversti, ėmečiau į „ChatGPT“, bet jis man kažkokią nesąmonę pasakė.“ Pagalvojau: ačiū Dievui, kad naudojiesi, ir šaunuolis, kad tikrini, ką jis tau duoda.

Esu prašiusi „ChatGPT“ nenaudoti – tik tada, kai jo tikrai reikia. Nuo jo niekur nepabėgsi, bet aš mokiniams visą laiką sakau: naudotis nedraudžiu, draudžiu naudotis kvailai. Jeigu man atiduoda darbą ir matau, kad jį atliko „ChatGPT“, parašau: „Nekonkuruoju ir nevertinu.“ Nekonkuruoju su „ChatGPT“, nesu protingesnė už jį, todėl negaliu jo vertinti. Protingesnio už save aš nevertinu.

- Kaip mokymo ir mokymosi procesą veikia tai, kad Lietuva yra arti, ranka pasiekiamo? Ar mokiniai dažnai nuvažiuoja į Lietuvą?

- Aš esu mokytoja, nesu mama ar tėtis tiems vaikams, todėl negaliu jų visų nuvežti.

Prisimenu, kai pradėjau dirbti – gal ne pirmais, ne antrais, ne trečiais metais, bet tuo laikotarpiu – klasės buvo labai lietuviškos. Labai lietuviškos. Jeigu jose ir buvo latvių, jų buvo nedaug. Tada nekildavo klausimų, ar vaikai yra buvę Lietuvoje. Vėliau tokie klausimai jau pradėjo kilti. Paklausi: „Ar buvai Lietuvoje?“ Atsako: „Taip, buvau.“ „Kur?“ Ir atsakymas išmūšdavo iš vėžių: „Gariūnuose.“ Deja, daugeliui šeimų galutinis kelionės tikslas Lietuvoje buvo apsipirkimas Gariūnuose. Tuo metu tai buvo be galo aktualu.

Mokykloje turime labai paprastą tradiciją – naudojamės kultūros pasu, galime važiuoti į Lietuvą. Kai turėjau auklėjamąsias klases, jei tik būdavo galimybė, rudenį ir pavasarį važiuodavome. Daugeliui vaikų tai būdavo vienintelė kelionė į Lietuvą.

Tai skaudi tema. Galbūt apie ją nereikėtų daug kalbėti, reikia mokėti filtruoti informaciją, bet jokios paslapties nepasakysiu. Paklauskite ne tik mūsų mokyklos vaikų, bet ir kitų, gyvenančių didmiestyje, kiek jie yra buvę teatre, operos ir baletų teatre, operetėje. Dalis jų net nežino, kur tie teatrai yra.

Skaudu, taip, bet yra dalykų, kurių mokytojas negali padaryti. Jeigu jau vedi vaiką į lietuvių mokyklą, gal bent vasarą ar savaitgalį atrask laiko nuvažiuoti į Lietuvą. Būna, paklausi: „Ar esi buvęs Lietuvoje?“ Atsako: „Taip, oro uoste.“ Arba: „Pravažiavome pakraščiu ir atvažiavome į oro uostą.“ Tokia realybė.

Mes galime nuvežti vaikus į Lietuvą per ekskursijas. Ačiū mokyklos direktorės pavaduotojui Rolandui Žalnieriui, kuris, kiek įmanoma, veža vaikus į Lietuvą per projektus. Jis negali išvežti visos mokyklos, todėl veža tuos, kuriuos, jo manymu, tuo metu reikia vežti arba kurie yra nusipelnę.

- Kokie didžiausi Jums kylantys iššūkiai, susiję su mokymo procesu daugiakalbėje aplinkoje?

- Daugiatautė ir daugiakultūrė aplinka įpareigoja ir visus išmokyti, ir išlaikyti kiekvieno autentiškumą. Negali pasakyti vaikui: nekalbėk rusiškai. Kita vertus, visada pagalvoju – jeigu vaikų gimtoji kalba yra rusų, jie tarpusavyje ja ir kalbės. Lygiai taip, kaip mes, mokytojai, tarpusavyje kalbame savo gimtąją kalbą. Bendraudami su kitų tautybių žmonėmis, žinoma, vartojame latvių kalbą.

Iššūkių yra daug. Norisi, kad vaikai išmoktų lietuvių kalbą ir galėtų ja laisvai komunikuoti. Žinoma, jie turi mokėti ir latvių kalbą, bet kartu nepamesti ir savo kalbos. Tiesa, išsaugoti gimtąją kalbą, jeigu ji nėra nei latvių, nei lietuvių, tikriausiai jau yra šeimos reikalas. Mano didžiausias iššūkis – kad visi vaikai vis dėlto išmoktų lietuviškai laisvai bendrauti. Lietuvoje tai galbūt atrodytų kaip kosmosas, bet mūsų realybė tokia.

Mes neturime lietuviškos aplinkos. Aš pati kartais labai stebiuosi tais, kurie čia gyvena ir neišmoksta latviškai. Lygiai taip pat stebiuosi tais, kurie gyvendami Lietuvoje neišmoksta lietuviškai. Ar žmogui patogiu taip gyventi?

Kai atvažiavau į Rygą, latvių kalbos nemokėjau. Jau kitą dieną patekau į gimtadienį, kur visi tarpusavyje kalbėjo latviškai. Mano vienintelė mintis buvo: „Jie mane apkalba.“ Pagalvojau: taip paprastai nepasiduosiu. Po pusės metų pradėjau kalbėti.

Mes, lietuviai mokytojai, patys prašėme: kalbėkite su mumis latviškai. Jeigu ko nesuprasime, paklausime. Rodykite ir sakykite latviškai. Po pusės metų pradėjau kalbėti todėl, kad man buvo nepatogu nemokėti. Aš blogai jaučiausi aplinkoje, kurioje žmonės kalba latviškai, o aš nieko nesuprantu. Aš iki šiol nesuprantu, kaip žmogui gali būti patogu nemokėti kalbos tos šalies, kurioje jis gyvena.

- Ačiū už nuoširdų pokalbį.

Straipsnių ciklas „Lietuvių kalbos naujovės ir įdomybės“. Straipsnį rėmė Valstybinė lietuvių kalbos komisija.

Jei norėtumėte publikuoti visą straipsnį ar jo dalį, prašom nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.